

Sygn. XXIV C 1137/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Sędziowie:	SSO Agnieszka Bedyńska-Abramczyk
Protokolant:	stażysta Bartłomiej Sobczak

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2017 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa E. K. i W. K.

przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

1. umarza postępowanie w zakresie żądania kwoty 79 985,75 zł (siedemdziesiąt dziewięć tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt pięć złotych siedemdziesiąt pięć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 26 lipca 2013 r. do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. kosztami procesu obciąża w 58% powodów E. K. i W. K., a pozwanego Przedsiębiorstwo Państwowe (...) z siedzibą w W. w 42%, szczegółowe rozliczenie tych kosztów pozostawiając referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt XXIV C 1137/13

UZASADNIENIE

Pozwem z 26 lipca 2013 r. E. K. i W. K. wnieśli o zasądzenie od pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) z siedzibą w W. na ich rzecz kwoty 137.583 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powodowie wskazali, że są właścicielami zabudowanej nieruchomości gruntowej w miejscowości M., która położona jest obecnie na obszarze ograniczonego użytkowania utworzonym dla (...) im. (...) w W. na mocy Uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. Jako podstawę swoich roszczeń powodowie wskazali art. 129 ust. 1 i 2 i art. 136 ust. 1-3 ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Wskazali, że przekroczenie norm hałasu wywołanych przelotami samolotów ogranicza możliwości korzystania przez powodów z ich nieruchomości. Emisja hałasu oraz szkodliwych gazów i pyłów powoduje utratę wartości nieruchomości, co uzasadnia odszkodowanie w kwocie 109.234 zł Ponadto w związku z tym istnieje konieczność rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego, a szkoda z tym związana wynosi 28.349 zł. Podali, że pismem z 25 czerwca 2013 r. wezwali pozwanego do wypłaty

odszkodowania w związku z utworzeniem OOU, jednakże nie zadośćuczynił on ich roszczeniom do dnia dzisiejszego (pozew - k. 2-5).

Na rozprawie w dniu 31 maja 2017 r. powodowie wnieśli o zasądzenie solidarnie na ich rzecz od pozwanego kwoty 57.597,25 zł, a w pozostałej części cofnęli pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia (protokół rozprawy – k. 588-589).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że powodowie nie wykazali, aby ponieśli szkodę oraz okoliczności, że ich nieruchomości jest narażona na ponadnormatywny hałas. Podał, że nieruchomości powodów położona jest w części (...), w której nie ma przekroczeń norm hałasu odnoszących się do zabudowy mieszkaniowej. Zdaniem pozwanego samo położenie nieruchomości w (...) nie oznacza spadku jej wartości. Podniósł, że powodowie przyczynili się do powstania szkody skoro nabyli nieruchomości położoną w sferze działania lotniska. W ocenie pozwanego powodowie nie wykazali, by w ich budynku nie został zapewniony właściwy klimat akustyczny (odpowiedź na pozew - k. 28-34).

Na rozprawie w dniu 31 maja 2017 r. pozwany podniósł, że powodowie nie zgłosił skutecznie roszczeń dochodzonych w niniejszym procesie przed upływem określonego ustawowo terminu zawitego (protokół rozprawy – k. 588-589).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Małżonkowie E. K. i W. K. od 2010 r. są współwłaścicielami nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalnym położonej w miejscowości M. przy ul. (...), stanowiącej działkę numerze (...) w obrębie (...) (wypis z rejestru gruntów – k. 9).

Przedmiotowa nieruchomości, na mocy uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 roku (Dziennik Urzędowy Województwa (...) z 2011 r., nr 128, poz. 4086 wraz z załącznikiem nr 6-dalej uchwała), która weszła w życie 4 sierpnia 2011 roku, znalazła się w całości w obszarze ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. poza strefami Z1 i Z2 (okoliczności bezsporne).

Na mocy § 6 powyższej uchwały, zmienionej następnie uchwałą nr (...) Sejmiku Województwa (...) z 24 października 2011 r., wprowadzono wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania polegające na tym, że:

- 1) w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność akustyczną ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy;
- 2) w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające klimat akustyczny w pomieszczeniach – zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy.

Pismem z 20 czerwca 2013 r. powodowie wezwali pozwanego do zapłaty odszkodowania. W odpowiedzi na ww. pismo pozwany, pismem z 31 lipca 2013 r. poinformował powodów o procedurach dotyczących poprawy izolacji akustycznej w budynkach mieszkalnych, że zleca w tym zakresie ekspertyzę w celu sprawdzenia czy w danym obiekcie przekroczone są dopuszczalne normy hałasu. Wskazał ponadto iż w przypadku utraty wartości nieruchomości najbardziej sprawiedliwym sposobem rozwiązani sporu będzie rozstrzygnięcie przez sąd powszechny (pismo - k. 608).

Według Przeglądu ekologicznego (...) im. (...) w W. w zakresie oddziaływania akustycznego nieruchomości należąca do powodów znajduje się na terenie, dla którego nie są przewidziane przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, obowiązujące dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Przewidywany poziom hałasu mierzony wskaźnikiem hałasu miarodajnego dla terenu, na którym posadowiona jest nieruchomości powodów jest mniejszy niż 50 dB w porze nocy (czy nawet 45dB) i mniejszy niż 55 dB w porze dnia (k. 278, 326).

Według dostępnych danych z punktu pomiarowego nr 3 (...) położonego około 2 kilometry od nieruchomości powodów (bliżej lotniska), występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu dla jednej doby w porze nocnej. W tym punkcie pomiarowym w Przeglądzie ekologicznym przewidziano występowanie przekroczeń poziomów dopuszczalnych. Natężenie ruchu lotniczego nad nieruchomością powodów, nie odpowiada natężeniu ruchu nad punktem pomiarowym nr 3 (...), z uwagi na położenie na innej ścieżce lotów niż punkt przy ul. (...) w W. (jest mniejsze) (opinia biegłego z zakresu akustyki – k. 230-239, opinie uzupełniające biegłego z zakresu akustyki – k. 271-278, 320-334, 345-352, 369-370).

W wyniku wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania nastąpiło zmniejszenie wartości nieruchomości należącej do powodów o ok. -3,63%. Biegła sporządzająca opinię w tym zakresie wskazała iż wejście w życie uchwały (...) Sejmiku Województwa (...) nie skutkowało obniżeniem wartości nieruchomości , wartość nieruchomości nie zmieniła się z tego powodu. Również sam fakt utworzenia Obszaru Ograniczonego Użytkowania dla (...) nie miał wpływu na jej wartość. Zdaniem biegłej istotny, negatywny wpływ na wartość nieruchomości w postaci domu jednorodzinnego może mieć jedynie hałas lotniczy generowany w związku z działalnością pozwanego. Wpływ natężenia hałasu lotniczego LDWN powyżej izofony 44 dB jest istotny i ma destymulujący (powodujący spadek wartości) wpływ na wartość domów mieszkalnych w wymiarze w stosunku do wartości ok. – 1,22% / dB (spadek wartości o ok. 1,22% na każdy dodatkowy dB hałasu lotniczego LDWN). Biegła przyjęła iż wartość natężenia hałasu lotniczego dla LDWN dla nieruchomości powodów wynosi około 47 dB co oznacza + 3 ponad normę. Takich wniosków opinii strony ostatecznie nie kwestionowały (opinia biegłego - k. 409-425, opinia uzupełniająca biegłego – k. 464-466). 23.000 zł, tj.

W przypadku, gdyby na nieruchomości powodów dochodziło do przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (czego biegły nie stwierdził), należałoby wykonać niezbędne prace do zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynku mieszkalnym w postaci wykonania okien z nawiewnikami w ramach okiennych i nawiewników ściennych, których łączny koszt wynosi 34.597,25 zł. (opinia biegłego – k. 490-502, opinia uzupełniająca biegłego – k. 544-546)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych do akt sprawy, których forma i treść nie była kwestionowana przez strony w niniejszej sprawie. Wiarygodność dokumentów nie budziła też wątpliwości Sądu, który uznał je za obiektywną podstawę ustalenia faktów.

Sąd oparł się również na dowodach z opinii biegłych z zakresu akustyki (k. 230-239), i jego opinii uzupełniających (k. 271-278, 320-334, 345-352, 369-370) z zakresu budownictwa (k. 490-502) i jego opinii uzupełniającej (k. 544-546), z zakresu szacowania nieruchomości (409-425) i jego opinii uzupełniającej (k. 464-466), albowiem dla wyjaśnienia istotnych okoliczności niniejszej sprawy potrzebne były wiadomości specjalne. W ocenie Sądu ww. opinie są miarodajne, zostały sporządzone przez osoby posiadające fachową wiedzę, w oparciu o m.in. oględziny nieruchomości. Biegli w swoich opiniach uzupełniających ustosunkowywali się do zarzutów kierowanych przez strony. Opinie były jasne, spójne logiczne, nie zawierały sprzecznych wniosków. Strony ostatecznie nie kwestionowały wniosków tych opinii.

Sąd zważył, co następuje.

Powodowie ostatecznie domagali się w niniejszej sprawie zasądzenia solidarnie na ich rzecz od pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) z siedzibą w W. kwoty 57.597,25 zł wraz z ustawowymi odsetkami, w tym kwoty 23.000 z tytułu odszkodowania za utratę wartości należącej do nich nieruchomości w wyniku objęcia jej obszarem ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. oraz kwoty 34.597,25 zł z tytułu kosztów zapewniania klimatu akustycznego w budynku.

Jako podstawę prawną swoich roszczeń powodowie wskazali art. 129 ust. 1 i 2 i art. 136 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 ze zm. – dalej p.o.ś.). Zgodnie z art. 129

ust. 2 p.o.ś. w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę, a szkoda ta obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zasadny okazał się zarzut niedochowania terminu na dochodzenie roszczenia podniesiony przez stronę pozwaną, a w szczególności zarzut nie wykazania treści pisma tj. tego z jakimi roszczeniami powodowie zwracali wówczas do pozwanego.

Ustawodawca przewidział ograniczenie czasowe w dochodzeniu roszczeń, o których mowa w powyższym przepisie, albowiem zgodnie z art. 129 ust. 4 p.o.ś. z takim roszczeniem można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Judykatura przyjmuje, że musi chodzić o zgłoszenie roszczenia obowiązanemu do jego zaspokojenia (np. wystąpienie do niego o wypłatę odszkodowania, por. wyroki Sądu Najwyższego dnia 10 października 2008 r., II CSK 216/08, ; z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CSK 578/12, OSNC 2014, nr 4, poz. 47; z dnia 4 grudnia 2013 r., II CSK 161/13, OSNC-ZD 2015, nr B, poz. 16). Chodzi tu o oświadczenie skierowane do obowiązanego, które - celem dochowania terminu określonego w art. 129 ust. 4 ustawy z 2001 r. - musi przed jego upływem do niego dojść w taki sposób, aby mógł się z nim zapoznać (art. 61 k.c.). W razie, gdy nośnikiem tego oświadczenia jest pozew lub inne pismo procesowe, dla dochowania terminu, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy z 2001 r., konieczne jest, aby przed jego upływem pozew lub to pismo zostały doręczone obowiązanemu, nie wystarcza zaś to, że przed tym upływem powództwo zostanie wytoczone lub pismo zostanie wniesione do sądu (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 2 października 2015 r., II CSK 720/14).

Nieruchomość należąca do powodów znajduje się w obszarze ograniczonego użytkowania od daty wejścia w życie uchwały Sejmiku z 20 czerwca 2011 r. tj. od dnia 3 sierpnia 2011 r. Przed tą datą nieruchomość należąca do powodów nigdy nie znajdowała się na obszarze objętym strefą ograniczonego użytkowania.

Powodowie skierowali do pozwanej wezwanie do zapłaty pismem z dnia 20 czerwca 2013 r. Wynika to z treści pisma pozwanego z dnia 31/07/2013 r. Jednakże strona powodowa nie przedstawiła pisma stanowiącego przedmiotowe wezwanie, ani żadnych innych miarodajnych dowodów na okoliczność treści tego wezwania.

Należy zaznaczyć iż w niniejszej sprawie powodowie dochodzą odszkodowania zarówno z tytułu odszkodowania za utratę wartości nieruchomości jak też z tytułu konieczności poniesienia kosztów związanych z zapewnieniem klimatu akustycznego. Z pisma pozwanego, stanowiącego odpowiedź na pismo powodów, nie wynika o zapłatę jakich kwot i z jakich tytułów wystąpili powodowie, ani w odniesieniu do jakiej nieruchomości wystąpili z przedmiotowym wezwaniem. W wezwaniu do zapłaty powodowie winni wskazać konkretną kwotę jakiej się domagają, podać z jakiego tytułu żądają odszkodowania wskazując na ustanowienie OOU, ponadto określić nieruchomość z jaką wiążą swoje roszczenia. Sąd nie jest zatem w stanie ocenić czy treść wezwania do zapłaty spełniała wymogi „wystąpienia z roszczeniem”, o którym mowa w ww. przepisie, skoro nie dysponuje pismem stanowiącym wezwanie do zapłaty, zaś pozwany zaprzeczył, że przedmiotowe pismo zawierało konkretne kwoty i odnosiło się do nieruchomości wskazanych w pozwie. To na stronie powodowej spoczął ciężar wykazania okoliczności, że wystąpili ono z roszczeniem w terminie o którym mowa w art. 129 ust. 4 p.o.ś., czemu powodowie nie sprostali. Nie można zatem uznać, że powodowie wystąpili z roszczeniem w terminie określonym w art. 129 ust. 4 p.o.ś. Z kolei odpis pozwu został doręczony pozwanemu w dniu 23 października 2013 r., tj. po upływie terminu zawitego.

Już tylko z tych względów powództwo polegało oddaleniu.

Na gruncie okoliczności niniejszej sprawy Sąd zważył ponadto iż gdyby nawet powodowie wykazali, że dochowali terminu wskazanego w art. 129 ust. 4 p.o.ś., to powództwo podlegałoby oddaleniu z innych względów.

Podkreślenia wymaga, iż art. 129 ust. 2 p.o.ś. samodzielnie reguluje podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej związanej z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości oraz w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania. Przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej w tym zakresie jest wejście w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego, które powoduje ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, a

także szkoda poniesiona przez właściciela lub właścicieli nieruchomości, czy użytkownika wieczystego oraz innych podmiotów mających prawa do nieruchomości i związek przyczynowy pomiędzy wprowadzonym ograniczeniem a szkodą. Z kolei odpowiedzialność pozwanego z tytułu utraty wartości nieruchomości nie może mieć źródła w art. 435 k.c., albowiem przewiduje odrębny reżim odpowiedzialności od regulacji z art. 129 p.o.ś. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z 24 lutego 2010 r. III CZP 128/09, LEX nr 578138) za taką interpretacją przemawia dążenie do kompleksowego uregulowania skutków ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania w zakresie szkody polegającej na obniżeniu wartości nieruchomości.

Obszar ograniczonego użytkowania, zgodnie z art. 135 p.o.ś tworzy się jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaganej przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 Nr 199 poz. 1227 ze zm) albo z analizy porealizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu. W razie ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska w wyniku ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania właściwymi w sprawach spornych dotyczących wysokości odszkodowania są sądy powszechne, a obowiązany do wypłaty odszkodowania jest ten, którego działalność spowodowała wprowadzenie ograniczeń w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania (art. 136 ust. 1 i 2 p.o.ś.).

Utworzenie dla (...) im. (...) w W. obszaru ograniczonego użytkowania wynikało z faktu, iż podjęte przez Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W. działania i zastosowane rozwiązania organizacyjne i techniczne, ograniczające oddziaływanie akustyczne lotniska (...) w W., nie spowodowały dotrzymania standardów jakości środowiska w zakresie dopuszczalnego średniego, długotrwałego poziomu dźwięku. Oddziaływanie akustyczne lotniska na środowisko nadal bowiem znacznie wykraczało poza teren, do którego Przedsiębiorstwo Państwowe (...) posiadało tytuł prawny. Zasięgi oddziaływania hałasu lotniczego dla lotniska zostały obliczone w oparciu o pomiary wykonane za pomocą systemu monitoringu hałasu na terenie lotniska, punktowe pomiary kontrolne oraz obliczenia empiryczne.

Pomimo wejścia w życie uchwały Sejmiku dotyczącej ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania na nieruchomości należącej do powodów działalność pozwanego przedsiębiorstwa nie spowodowała przekroczenia na tym terenie dopuszczalnej normy emisji hałasu, co wynika z opinii biegłego akustyka, który oparł się o dane zawarte w Przeglądzie ekologicznym. Wprawdzie biegły w jednej z opinii uzupełniających stwierdził, że w porze nocnej dla jednej doby w skali roku występują przekroczenia poziomów dopuszczalnego natężenia hałasu, jednakże stwierdzenie to dotyczyło punktu pomiarowego nr 3 (...) i nie jest miarodajne dla natężenia hałasu na nieruchomości powodów, która jest oddalona ok. 2 km od punktu pomiarowego. Dodać należy iż dla tego punktu pomiarowego przewidziane zostały przekroczenia norm hałasu, założenia powyższego Przeglądu ekologicznego zakładały taką sytuację dla tamtego obszaru, ale nie dla terenu, na którym położona jest nieruchomość powodów. Takich wniosków opinii strona powodowa ostatecznie nie kwestionowała, nie wносиła o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego lub opinii opartej na innych założeniach. W oparciu o całokształt materiału dowodowego uznać zatem należało iż do przekroczenia norm hałasu na nieruchomości powodów nie dochodzi. Biegły zaznaczył iż założenia takie w Przeglądzie ekologicznym przyjęte były nie tylko na podstawie bieżących pomiarów ale brały również pod uwagę stopień zagrożenia hałasem wynikający z przyszłych prognozowanych wariantów rozwoju ruchu lotniczego na tym terenie. W tym miejscu na marginesie zaznaczyć można iż obecnie, przeciwnie do powyższego, rozważane jest ograniczenie ruchu lotniczego z (...) im. (...) w związku z planowaną budową innych portów lotniczych.

W związku z przyjęciem iż na ich nieruchomości poziomy dopuszczalny hałas są przekroczone, powodowie dochodzili odszkodowania z tytułu kosztów zapewnienia klimatu akustycznego w ich budynku.

Stosownie do treści art. 136 ust. 3 p.o.ś., w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków, szkodą, o której mowa w przepisie art. 129 ust. 2 ustawy, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki. W judykaturze przyjmuje się, że obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą jej wyrządzenia i nie jest

uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić. Odszkodowanie bowiem ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę, istniejący w chwili jej wyrządzenia do czasu, gdy zobowiązany wypłaci poszkodowanemu sumę pieniężną odpowiadającą szkodzie ustalonej w sposób prawem przewidziany (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 15 listopada 2001 r. w sprawie III CZP 68/01 – OSNC 2002, z 6., poz. 74).

Jak wynika z opinii biegłego z zakresu akustyki i jego opinii uzupełniających na nieruchomości powodów nie dochodzi do przekroczenia dopuszczalnych natężeń hałasu – według przeglądu ekologicznego. Przy tym wskazać należy, że nie ulega wątpliwości Sądu, iż za najbardziej miarodajne dla ustalenia zapewnienia klimatu akustycznego w budynku powodów należałoby uznać pomiary wykonane przez biegłego wewnątrz tego budynku, jednakże strona powodowa nie wносиła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na te okoliczności. Natomiast w ocenie Sądu nie można uznać za odpowiednie pomiarów wykonanych w punkcie oddalonym o ponad dwa kilometry od nieruchomości powodów, co stwierdził sam biegły w opinii uzupełniającej. Biegły wskazał wyraźnie iż na szeroko pojętym obszarze ograniczonego użytkowania znajdują się tereny, na których bezsprzecznie dochodzi do przekroczenia norm hałasu (nieruchomość powodów bezspornie do takich nie należy) i tereny, na których normy te nie są o ogóle przekraczane. Skoro zatem nie ustalono, że na nieruchomości powodów dochodzi do przekroczeń dopuszczalnych natężeń hałasu, brak podstaw do wykonania robót budowlanych zapewniających odpowiedni klimat akustyczny w budynku powodów, a tym samym dochodzone odszkodowanie w tym zakresie jest niezasadne.

Kolejne z roszczeń powodów dotyczyło odszkodowania za obniżenie wartości nieruchomości.

Szkodą podlegającą naprawieniu na podstawie art. 129 ust. 2 p.o.ś. jest obniżenie wartości nieruchomości wynikające z faktu, że właściciel będzie musiał znosić dopuszczalne na tym obszarze immisje (vide wyrok SN z 25 maja 2012 r. I CSK 509/11, LEX nr 1271642). Szkoła obejmująca zmniejszenie wartości nieruchomości o jakiej mowa w art. 129 ust. 2 p.o.ś. skutkuje niewątpliwie zmniejszeniem aktywów właściciela i koresponduje z pojęciem straty w rozumieniu art. 361 § 2 k.c., przy czym odszkodowanie nie jest ograniczone tylko do rzeczywistej straty albowiem obowiązuje zasada pełnej odpowiedzialności odszkodowawczej za wprowadzenie ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości (tak Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z 30 września 2009 r. I ACa 484/09, LEX nr 756606). Skoro na nieruchomości powodów nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, obowiązujące dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, to brak podstaw do przyjęcia, że powodowie ponieśli szkodę w rozumieniu art. 129 ust. 2 p.o.ś. Biegła wyraźnie zaznaczyła iż samo wejście w życie uchwały (...) Sejmiku Województwa (...) nie skutkowało obniżeniem wartości nieruchomości, wartość nieruchomości nie zmieniła się z tego powodu. Również sam fakt utworzenia Obszaru Ograniczonego Użytkowania dla (...) nie miał wpływu na jej wartość. Zdaniem biegłej istotny, negatywny wpływ na wartość nieruchomości w postaci domu jednorodzinnego mógł mieć jedynie hałas lotniczy generowany w związku z działalnością pozwanego. Okoliczności takie nie zostały przez stronę powodową wykazane. Ponadto biegła nie wykazała na jakiej podstawie przyjęła poziom hałasu na nieruchomości powodów na 47 dB, podczas gdy nawet biegły akustyk konkretnie tego poziomu nie określił, wskazując jedynie na ogólne dane poniżej 50 dB. Wniosków opinii biegłej strony nie kwestionowały, nie zgłaszały w związku z jej treścią żadnych kolejnych wniosków dowodowych.

Ponadto wskazać należy, że określony przez biegłą spadek wartości należącej do powodów nieruchomości wynosił nieco ponad 3%. W ocenie Sądu taki nieznaczny spadek wartości nieruchomości powodów może wynikać z wielu czynników (w opinii biegła wskazała ponad 10 takich czynników), które mają wpływ na wartość rynkową nieruchomości i mieści się w granicach błędu statystycznego co uzasadnia brak kompensacji w okolicznościach niniejszej sprawy.

W związku z częściowym cofnięciem powództwa na rozprawie w dniu 31 maja 2017 r. w części dotyczącej kwoty 79.985,75 zł i zrzeczenia się roszczenia w tym zakresie, powództwo podlegało częściowemu umorzeniu na podstawie art. 203 § 1 i 4 k.p.c. i art. 355 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.c. w zw. z 103 k.p.c. obciążając nimi stronę powodową w 58%, a stronę pozwaną w 42%. Powodowie niewątpliwie przegrali sprawę w całości. Obciążenie ich kosztami procesu w zakresie w jakim cofnęli powództwo do kwoty 79.985,75 zł (58%) jest bezsporne jednoznacznie uzasadnione. Natomiast w pozostałym zakresie kwoty 57.597,25 powództwo zostało oddalone głównie z uwagi na uwzględnienie terminu zawitego, zaś okoliczności z tym związane zostały podniesione przez pozwanego dopiero po ponad dwóch latach prowadzenia postępowania w niniejszej sprawie, przy czym brak było przeszkód by strona pozwana powołała się na te okoliczności już w odpowiedzi na pozew, co zapobiegłoby prowadzeniu postępowania dowodowego. Takie nielojalne prowadzenie postępowania przez stronę pozwaną uzasadniania obciążanie jej kosztami w zakresie oddalonego powództwa, tj. w 42%. Na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. Sąd pozostawił szczegółowe wyliczenie w tym zakresie referendarzowi sądowemu.